

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

2020/2

Utgiven av

Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien i samarbete med Historiska museet.

Fornvännen finns på webben i sin helhet från första årgången och publiceras löpande där med ett halvårs fördröjning: fornvannen.se

Ansvarig utgivare och huvudredaktör

Mats Roslund

Vitterhetsakademien

Box 5622, 114 86 Stockholm

mats.roslund@ark.lu.se

Redaktionssekreterare och mottagare av manuskript

Peter Carelli

Vitterhetsakademien

Box 5622, 114 86 Stockholm

fornvannen@vitterhetsakademien.se

Redaktörer

Herman Bengtsson, herman.bengtsson@upplandsmuseet.se

Christina Fredengren, christina.fredengren@shm.se

Åsa M Larsson, asa.larsson@raa.se

Teknisk redaktör

Kerstin Öström

Grävlingvägen 50

167 56 Bromma

kerstin@vinghasten.se

Prenumeration

Vitterhetsakademien

Box 5622, 114 86 Stockholm

e-post fornvannen@vitterhetsakademien.se

Bankgiro 535-3552

Årsprenumeration i Sverige (4 häften) 200 kronor, lösnummer 60 kronor

Journal of Swedish Antiquarian Research

published by The Royal Academy of Letters, History and Antiquities

Subscription price outside Sweden (four issues) SEK 250:-

Box 5622, SE-114 86 Stockholm, Sweden

FORNVÄNNEN började utges av Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien år 1906 och ersatte då *Akademiens Månadsblad* samt *Svenska Fornminnesföreningens Tidskrift*, som båda tillkommit under 1870-talets första år. Förutom i Sverige finns *Fornvännen* på drygt 350 bibliotek och vetenskapliga institutioner i mer än 40 länder.

Tidskriften är referentgranskad.

FORNVÄNNEN («The Antiquarian») has been published by the Royal Academy of Letters, History and Antiquities since 1906, when it replaced two older journals which had started in the early years of the 1870s. Outside Sweden *Fornvännen* is held by more than 350 libraries and scientific institutions in over 40 countries. The journal is peer-reviewed.

ISSN 0015-7813

Printed in Sweden by AMO-tryck AB, Solna, 2020

Svenska Fornminnesföreningens Hildebrandspris, Monteliusmedalj och Mandelgrenpris

Svenska Fornminnesföreningen grundades 1869 och konstituerades 1870. Dock räknas föreningens tillkomst från år 1869 vilket medfört att föreningen den 29 november 2019 firade sitt 150-årsjubileum. Det skedde under högtidliga former i Ridarhuset. Då utdelades även fyra Monteliusmedaljer och ett Hildebrandspris. I en artikel i *Fornvännen* 82 har Jan Peder Lamm sammanfattat föreningens tillkomst samt beskrivit dess fonder, priser, stipendier och belöningsmedaljer samt gällande stadgar (Lamm 1987). I den 2017 utkomna jubileumboken har Nils Ringstedt skildrat Svenska Fornminnesföreningens historia från tillkomst till nutid (Ringstedt 2017).

Det är viktigt att erinra om att *Svenska Fornminnesföreningens Tidskrift* utkom åren 1871–1905 för att från och med 1906 uppgå i tidskriften *Fornvännen* som då startades av Kungliga Vitterhetsakademien som samtidigt lade ner sitt månadsblad. Föreningens ledamöter erhöll därefter *Fornvännen* som alltså blev efterträdare till *Svenska Fornminnesföreningens Tidskrift* som utkom i tolv band under åren 1871–1905. I tidskriften publicerades flera av Oscar Montelius berömda avhandlingar och uppsatser. I *Fornvännens* pärm meddelades, ända fram till 1966, att tidskriften utgavs av Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien under medverkan av Svenska Fornminnesföreningen.

Med detta meddelande önskar vi uppdatera vilka som efter 1986 fått Monteliusmedaljen och Hildebrandspriset samt informera om det 2014 instiftade Mandelgrenpriset.

Monteliusmedaljen

1987	Jüri Sellrand
1990	Louis Binford och Sverker Jansson
1993	Sir David Wilson
1995	Ian Hodder och Mats P. Malmer
2000	Berta Stjernqvist
2002	Brita Malmer och Märta Strömberg
2003	Ragnhild Boström, Åke Hyenstrand och Marian Ullén
2004	Björn Ambrosiani

2005	Evert Baudou
2009	Stig Welinder
2010	Dick Harrison
2011	Knut Drake och Claes Gejrot
2012	Jan Svanberg och Lennart Karlsson
2013	Hans Gillingstam
2014	Lars Larsson
2015	Ulla Lund Hansen och Erik Cinthio
2016	Alexandra Pesch
2019	Nils Ringstedt, Jarl Nordblad, Ann Catherine Bonnier och Annie Winblad Jakubowski.

Hildebrandspriset

1987	Sven Axel Hallbäck och Peter Tångeberg
1988	Stig Welinder
1989	Anna Nilsén och Peter Sjömar
1990	Klas Göran Selinge och Peter Sawyer
1991	Åke Nisbeth
1992	David Damell och Gustaf Trotzig
1993	Lars O. Lagerqvist
1994	Agneta Lundström
1995	Lars och Ursula Sjöberg
1996	Björn Ambrosiani
1997	Mereth Lindgren
1998	Ulf Erik Hagberg
1999	Gunilla Åkerström-Hougen
2000	Mats Burström och Anders Carlsson
2001	Jan Svanberg
2002	Ingmar Jansson och Noel Broadbent
2003	Inger Estham
2004	Birgit Arrhenius
2005	Christian Lovén
2010	Torun Zachrisson
2011	Carina Jacobsson
2012	Maja Hagerman
2013	Olle Ferm och Göran Dahlbäck
2014	Kent Andersson
2015	Herman Bengtsson
2016	Bente Magnus
2017	Kersti Markus
2018	Charlotte Fabech och Ulf Näsman
2019	Magnus Källström

Stiftelsen Mandelgrenpriset

År 2014 donerade docent Lennart Karsson en lägenhet till Svenska Fornminnesföreningen. Det kapital som erhöles efter försäljning lades till grund för stiftelsens pris. Enligt stadgarna ska stiftelsen minna om den banbrytande dokumentation som utfördes av Nils Månsson Mandelgren (1813–1899) genom att årligen utdela ett pris – Mandelgrenpriset – till en fotograf, tecknare eller annan bildkonstnär som är verksam i Sverige och som sakligt och med estetisk medvetenhet i bild dokumenterat svensk konst från vendel- vikinga- eller medeltid. Pristagaren får 100 000 kronor och en bronsmedalj. Stiftelsen förvaltar idag 8 000 000 kronor.

2016	Gabriel Hildebrand
2017	Michael Neiss
2018	Oscar Nilsson
2019	Mats Vänehem
2020	Mikael Agaton

Referenser

- Lamm, Jan Peder. 1987. Svenska Fornminnesföreningen och Fornvännen: Föreningens fonder, priser, stipendier och belöningsmedaljer samt härom gällande stadgar. *Fornvännen* 82:88–92
- Ringstedt, Nils. 2017. *Svenska fornminnesföreningen: Historik, fonder och stiftelser, Monteliusmedaljen, övrig verksamhet: En skrift med anledning av föreningens förestående 150-årsjubileum (1869–2019)*. Stockholm.

Nils Ringstedt

Författarvägen 5

SE-167 71 Bromma

nils.ringstedt@gmail.com

Jan Peder Lamm

Kostervägen 7

SE-181 35 Lidingö

janpeder.lamm@bredband.ne